

Resultat och analys fritidsverksamhet

Uppsalas barn och ungdomar mår bra när de är i fritidsverksamheten. Uppföljningen visar att 94 procent av barnen mår bra när de är i fritidsklubben och 97 procent av tonåringarna mår bra när de är på fritidsgården. Enkäterna visar även att deltagarna får hjälp av de vuxna om de behöver det, 94 procent i fritidsklubbarna och 97 procent i tonårsverksamheten. 94 procent av barnen i fritidsklubbarna och 96 procent av tonårsverksamheten upplever att de vuxna lyssnar på dem.

100 procent av föreståndarna inom fritidsverksamheten har lämnat in verksamhetsredogörelser. 83 procent av barnen i fritidsklubbarna har svarat på enkäten. När det gäller tonårsenkäten är svarsfrekvensen svårbedömd eftersom verksamheten inte har inskrivna deltagare. Fem enheter hade färre än tio svar och redovisas inte på enhetsnivå då de bedöms som för få. De ingår däremot i den kommunövergripande analysen. Det sammanlagt starka underlaget gör att vi kan uttala oss med viss säkerhet kring de mönster vi ser.

Tre temaområden

Årets uppföljning har analyserats inom ramen för tre temaområden. Områdena har valts utifrån mål i den lokala politiken:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Delaktighet
- Arbete för likabehandling och mot kränkande behandling

*Kommunfullmäktiges
inriktningsmål:*

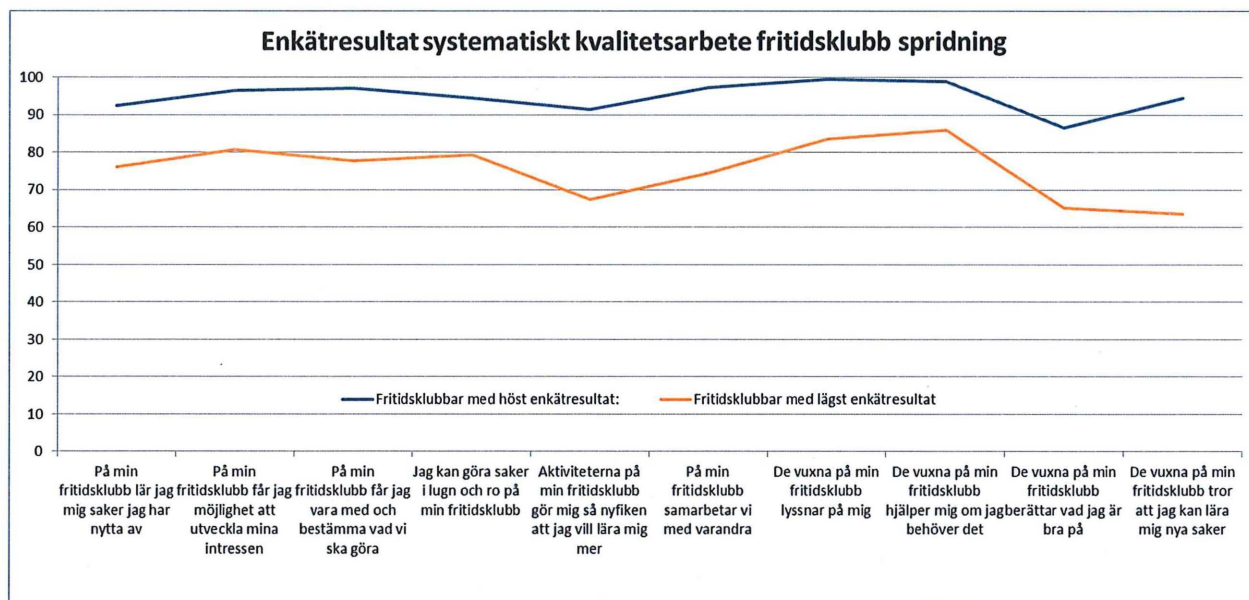
*"Genom att systematiskt
och kvalitativt följa upp
all pedagogisk
verksamhet, från förskola
till vuxenutbildning,
oavsett huvudman, ges
en likvärdig bild av
verksamheterna i
kommunen "*

Systematiskt kvalitetsarbete

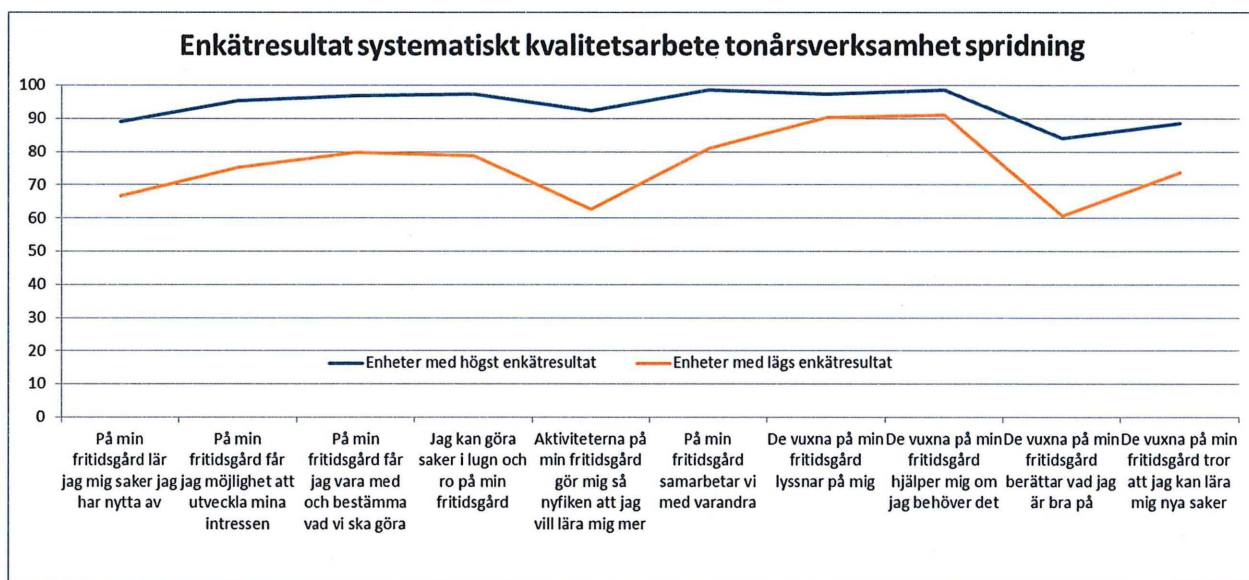
Det totala enkätresultatet för fritidsklubbarna visar ett något bättre resultat jämfört med föregående år. Ingen jämförelse med förra året kan göras för tonårsenkäten då den genomfördes för första gången i år. Enkätsvaren visar på stora skillnader mellan enheterna, både för fritidsklubbarna och för tonårsverksamheten.

I en jämförelse av fritidsklubbarna med högst respektive lägst enkätresultat kan man se att barnen i de fem fritidsklubbar som har högst enkätresultat är nöjda med alla delar som rör det systematiska kvalitetsarbetet, resultaten ligger mellan 87 - 99 procent för alla påståendena. I fritidsklubbarna som har de lägsta enkätresultaten är resultatet mer ojämnt. Barnen i dessa fritidsklubbar upplever framför allt i mycket lägre grad att aktiviteterna på fritidsklubben gör dem så nyfikna att

de vill lära sig mer, att man samarbetar med varandra samt att personalen tror att barnen kan lära sig nya saker.

Samma mönster återfinns i enkäten för tonårsverksamheten. De fem enheter med högst enkätresultat ligger mellan 84–99 procent på alla påståenden medan de fem enheter som har lägst enkätresultat ligger mellan 61–90 procent.

Största skillnaden mellan de enheter som har högsta enkätresultaten jämfört med de som har lägst enkätresultat är på frågorna om *aktiviteterna på min fritidsgård gör mig så nyfiken att jag vill lära mig mer*, *de vuxna på min fritidsgård berättar vad jag är bra på* samt på *min fritidsgård lär jag mig saker jag har nytta av*.

En jämförelse av deltagarnas upplevda kvalitet och föreståndarnas beskrivningar av kvalitet är intressant för att försöka ta reda på hur väl föreståndarnas bild stämmer överens med deltagarnas.

I verksamhetsredogörelser har föreståndarna beskrivit hur det systematiska kvalitetsarbetet och arbetet för likabehandling ser ut på den egna enheten. De har även uppmanats att ge konkreta exempel på hur det går till i praktiken. De föreståndare som jobbar vid enheter som drivs av Vård & bildning har i stort sett svarat lika i sina verksamhetsredogörelser. Detta försvårar analysen. Kontoret bedömer att man i låg utsträckning beskrivit arbetssätt och organisation utifrån lokala förutsättningar och behov samt beskrivit få konkreta exempel ur enhetens vardag. Vård & bildnings föreståndare har snarare gett en sammantagen bild av verksamheten kombinerat med ett önskat tillstånd.

*Barn- och
ungdomsnämndens
mål:*

*Barn och ungdomar ska
ha inflytande i de
verksamheter som de
vistar i.*

Delaktighet

Delaktigheten vid fritidsklubbarna och i tonårsverksamheten är hög. 86 procent av barnen vid fritidsklubbarna och 90 procent av deltagarna i tonårsverksamheten upplever att de får vara med och bestämma vad de ska göra. Spridningen mellan enheterna är stora: fritidsklubbarnas enkätresultat ligger mellan 55 till 100 procent och tonårsverksamhetens resultat är mellan 73 och 100 procent. Fritidsklubbarnas resultat är ungefär desamma som för förra året.

Ett av målen för den svenska ungdomspolitiken är att alla unga, även de mest resurssvaga, ska ha verklig tillgång till inflytande och kunna vara delaktiga i samhället. Det är också ett av de gemensamma målen för det ungdomspolitiska samarbetet inom EU. Enligt ramverket för det ungdomspolitiska samarbetet ska alla EU-länder jobba för att förbättra ungas möjligheter att delta i lokalsamhället och i den representativa demokratin.

Om individer eller grupper upplever att de inte kan påverka de egna livsvillkoren och utvecklingen av samhället uppstår utanförskap och maktlöshet. Brist på makt och möjligheter att påverka har ett starkt samband med hälsa.¹¹

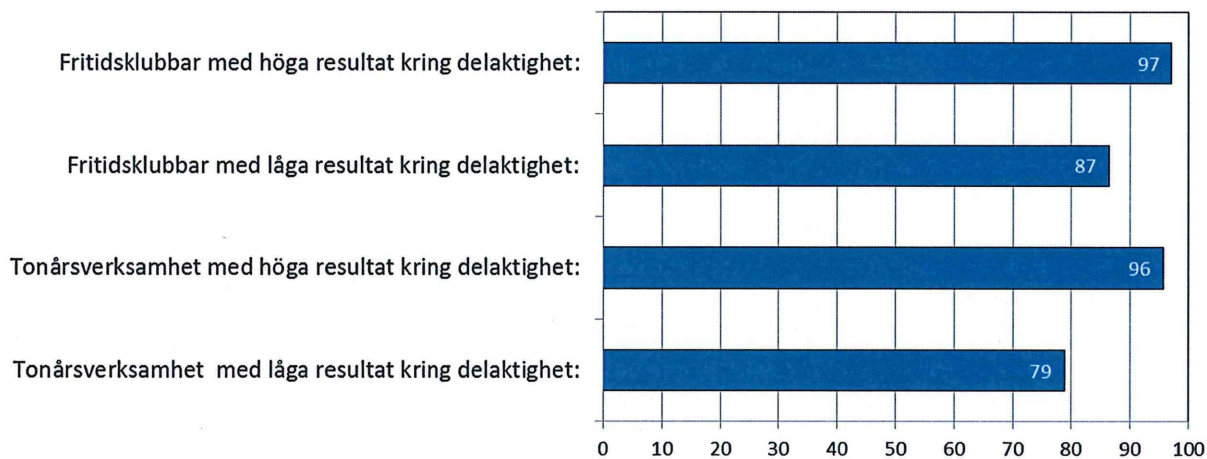
Delaktighet brukar beskrivas utifrån olika former där graden av inflytande varierar. Det finns en modell för att beskriva olika delaktighetsformer och grader av inflytande i dem, den så kallade delaktighetstrappan som togs fram av Sherry Arnstein på 1960-talet. Enligt den kan delaktighet vara information, konsultation, dialog, samarbete och medbestämmande. Graden av inflytande är lägst vid information och högst vid medbestämmande.¹²

Nedan jämförs de fem enheter med högst enkätresultat kring delaktighet med de fem enheter som har lägst enkätresultat, när det gäller deltagarnas upplevelser av möjligheten att utveckla sina intressen, samt lust att lära. På det sättet försöker vi fånga hur upplevelsen av delaktighet påverkar andra aspekter av fritidsverksamheten.

¹¹ Statens folkhälsoinstitut, 2005a

¹² Arnstein, 1969

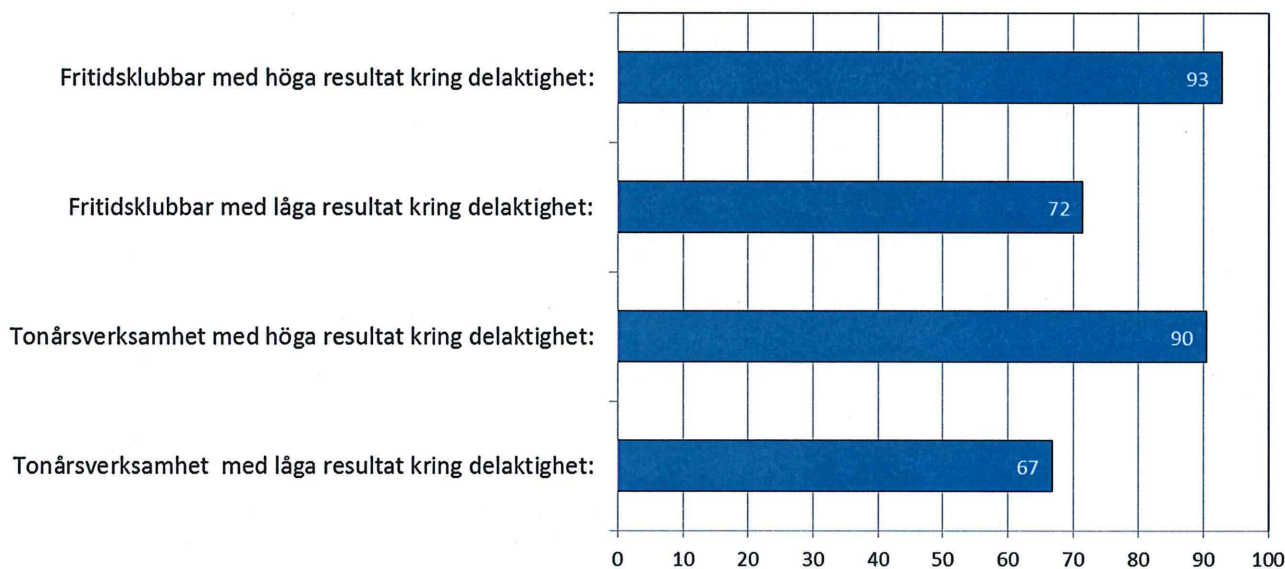
På min fritidsklubb/fritidsgård får jag möjlighet att utveckla mina intressen

De enheter som har högst enkätresultat kring delaktighet får även högre enkätresultat när det gäller deltagarnas upplevelse av att de har möjlighet att utveckla sina intressen. Vid fritidsklubbarna skiljer det tio procentenheter och i tonårsverksamheten skiljer det 17 procentenheter.

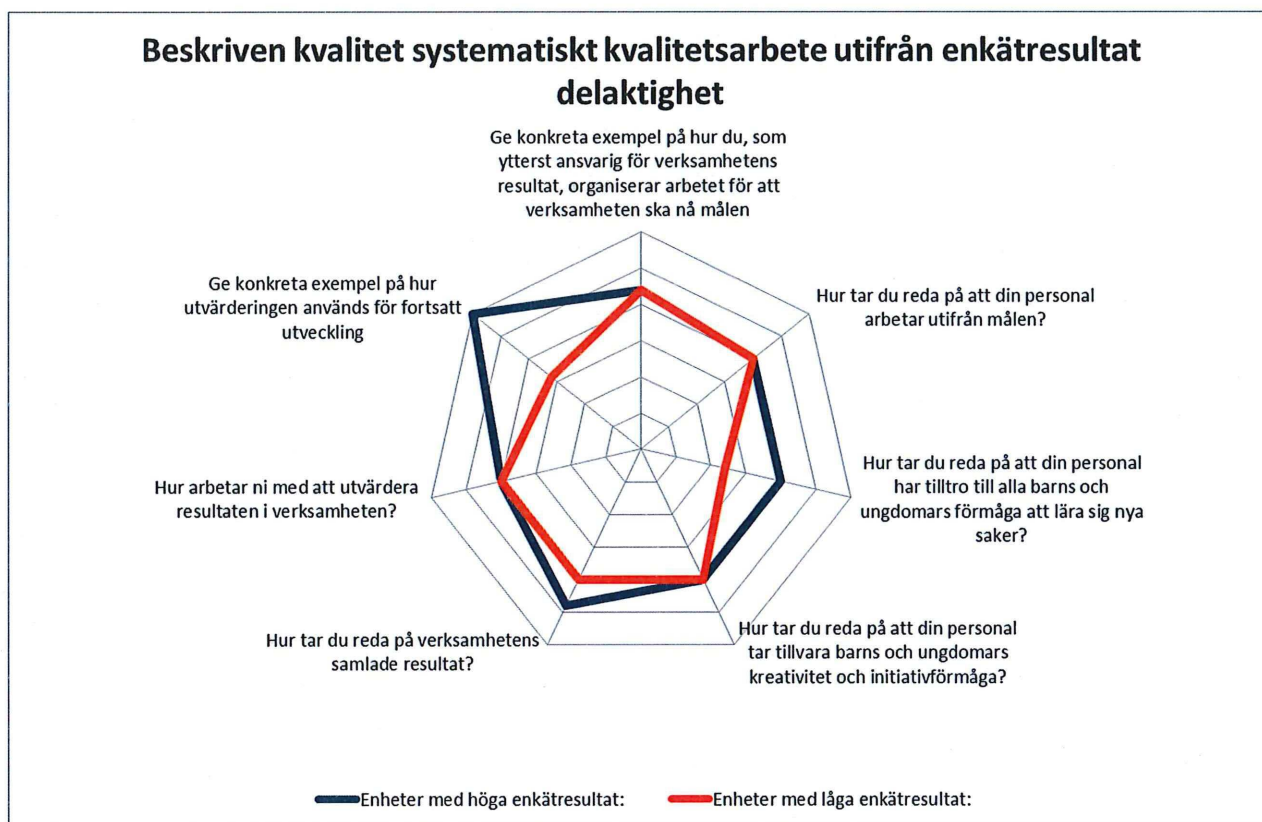
Samma mönster visar sig även när det gäller frågan om aktiviteterna i verksamheten gör en så nyfiken att man vill lära sig mer. Skillnaden mellan enheter med höga respektive låga enkätresultat kring delaktighet är på denna fråga ännu större: mellan 21 och 23 procentenheter.

Aktiviteterna på min fritidsklubb/fritidsgård gör mig så nyfiken att jag vill lära mig mer

I de enheter som har högst enkätresultat på frågorna om delaktighet beskriver föreståndarna tydligare och mer konkret hur man säkerställer att personalen har tilltro till barn och ungdomars förmåga att lära sig nya saker. De är även tydligare i sina beskrivningar av hur man använder uppföljning för att utveckla verksamheten.

Utifrån detta kan man dra slutsatsen att tilltro till deltagarnas förmåga att lära sig nya saker är en viktig förutsättning för att kunna uppmuntra till delaktighet. Upplevelsen av delaktighet påverkar andra aspekter av verksamheten så som lusten att lära och möjligheten att utveckla sina intressen. Upplevelsen av delaktighet ökar om enheterna använder uppföljning för att utveckla verksamheten, om en metod inte fungerar måste man hitta nya vägar för att främja inflytande och delaktighet.

Barn- och ungdomsnämndens mål:

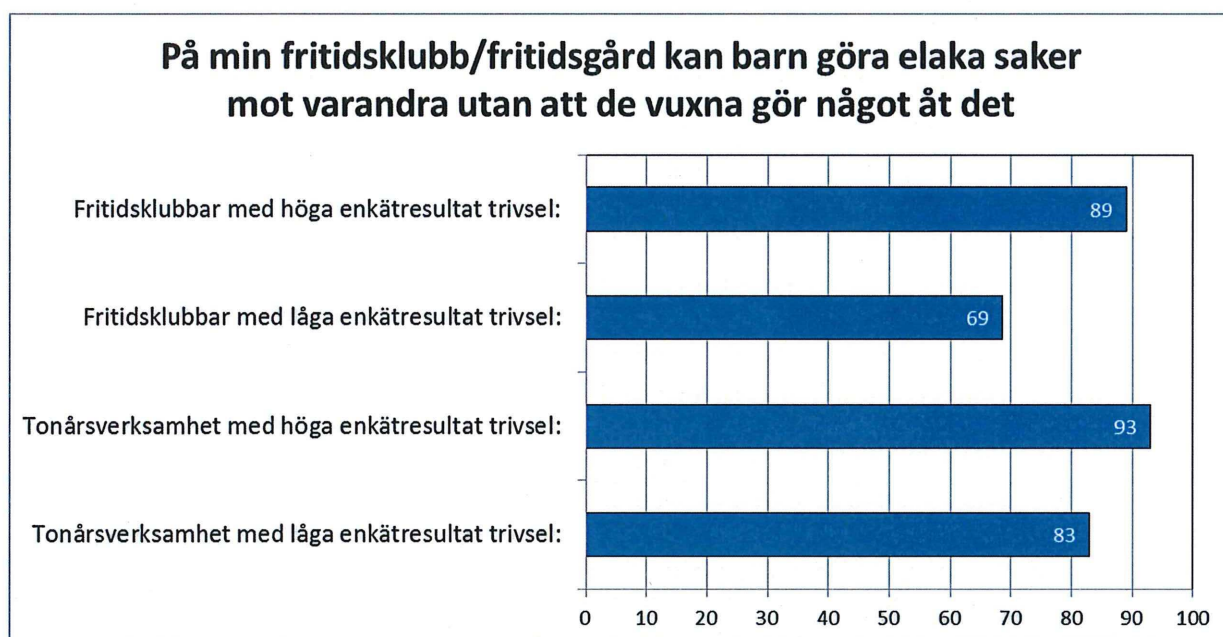
Barn i förskolan och elever i skolan och i fritidshemmen ska vistas i verksamheter präglade av en kultur med nolltolerans mot trakasserier och kränkningar.

Arbete för likabehandling och mot kränkande behandling

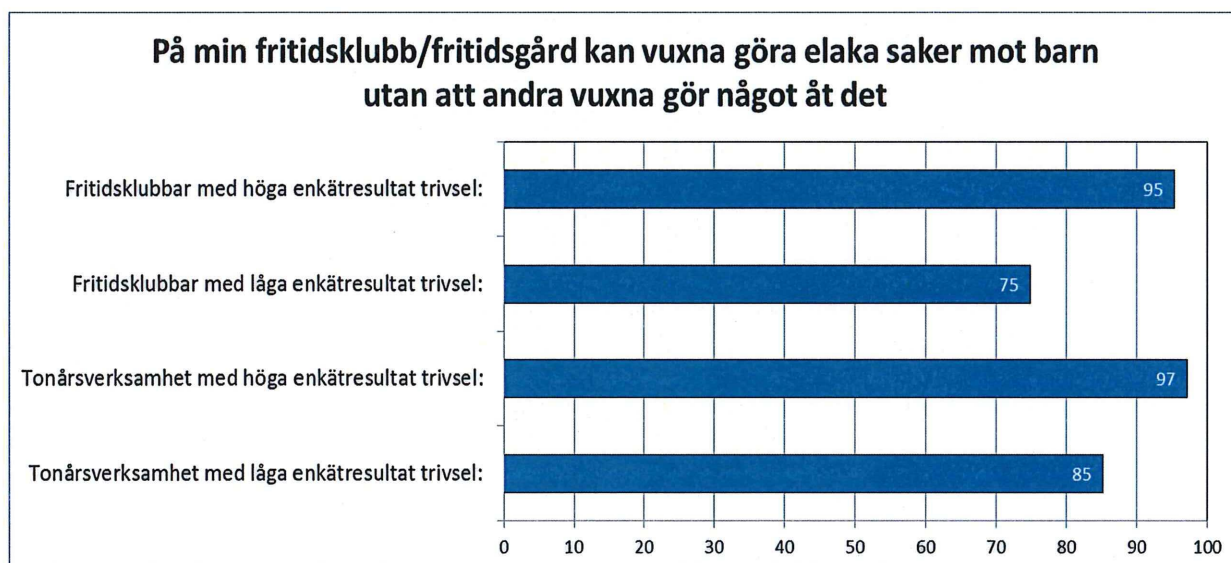
Deltagarnas upplevelse av hur de mår när de är i verksamheten påverkas av om verksamheten har en kultur där de vuxna reagerar vid förekomsten av trakasserier och kränkningar.

De enheter vars deltagare i högre utsträckning upplever att de mår bra när de är i verksamheten får också högre resultat på frågan om barn kan göra elaka saker mot varandra utan att de vuxna gör någonting åt det. Det är svarsalternativen *stämmer inte alls* och *stämmer ganska dåligt* som redovisas i tabellen. Skillnaden är störst i

fritidsklubbarna, 20 procentenheter, och mindre för tonårsverksamheten, tio procentenheter.

Samma mönster visar sig också på frågan om vuxna kan göra elaka saker mot barn utan att andra vuxna gör något åt det.

Det är svårare att utläsa ett samband mellan upplevd kvalitet och beskriven kvalitet utifrån trivsel. Detta beror till stor del på att de kommunala fritidsgårdarnas verksamhetsredogörelser är näst intill identiska. Men några skillnader finns i verksamhetsredogörelserna om man jämför de enheter med höga enkätresultat utifrån trivsel med de enheter som har låga enkätresultat.

Enheter med höga enkätresultat beskriver mer konkret och ger lokala exempel på hur man arbetar för att synliggöra vilka normer som råder i verksamheten och hur man arbetar för att förstärka eller motverka dessa. Dessa enheter beskriver tydligare hur man arbetar för att förstärka respekten för allas lika värde. Däremot är enheterna med lägre enkätresultat utifrån

trivsel tydligare i sina beskrivningar av hur man kartlägger vilka situationer och platser som innebär en risk för att kränkningar och trakasserier ska uppstå samt hur man åtgärdar dessa situationer och platser.

Utifrån detta kan man anta att arbetet för att skapa en kultur som bygger på förståelse kring normer och som förstärker allas lika värde, har större påverkan på hur deltagarna upplever trivsel än det mer praktiska arbetet med att kartlägga situationer och platser där kränkningar kan uppstå. Det vi kan se är att personalens arbete med uppföljning av likabehandlingsplanen samt att man använder uppföljningsresultaten för utveckling påverkar deltagarnas trivsel.

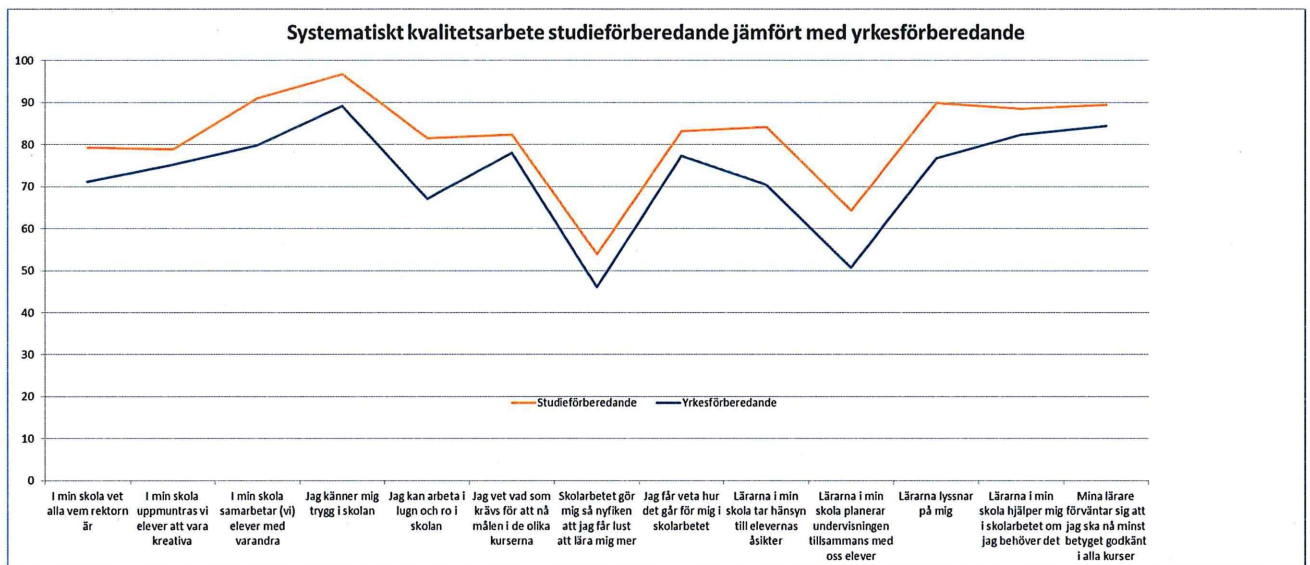

Resultat och analys – gymnasieskola

Systematiskt kvalitetsarbete

I jämförelse mellan den kvartil skolor som har högst enkätresultat och den kvartil som har lägst enkätresultat avseende systematiskt kvalitetsarbete urskiljs ett likvärdigt mönster. Lusten att lära och elevers inflytande i planeringen av undervisningen är låg i båda grupperna. Skillnaden mellan skolorna med högst resultat och skolorna med lägst resultat är störst vad gäller frågan om alla på skolan vet vem rektor är, 56 procent jämfört med 98. Även frågorna om kreativitet, samarbete, om lärarna tar hänsyn till elevers åsikter och om man kan arbeta lugn och ro i klassrummet skiljer sig åt mellan de båda grupperna.

På frågorna *jag känner mig trygg i skolan, skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer* och *jag får veta hur det går för mig i skolarbetet* är det inte lika stor skillnad.

En jämförelse av det systematiska kvalitetsarbetet mellan studieförberedande och yrkesförberedande program visar att elever på studieförberedande program genomgående är mer nöjda än elever på yrkesförberedande program. Noterbart är att förhållandena är de omvända när det gäller vuxenutbildning. Där ger eleverna på yrkesförberedande utbildningar mer positiva svar än elever på teoretiska utbildningar.

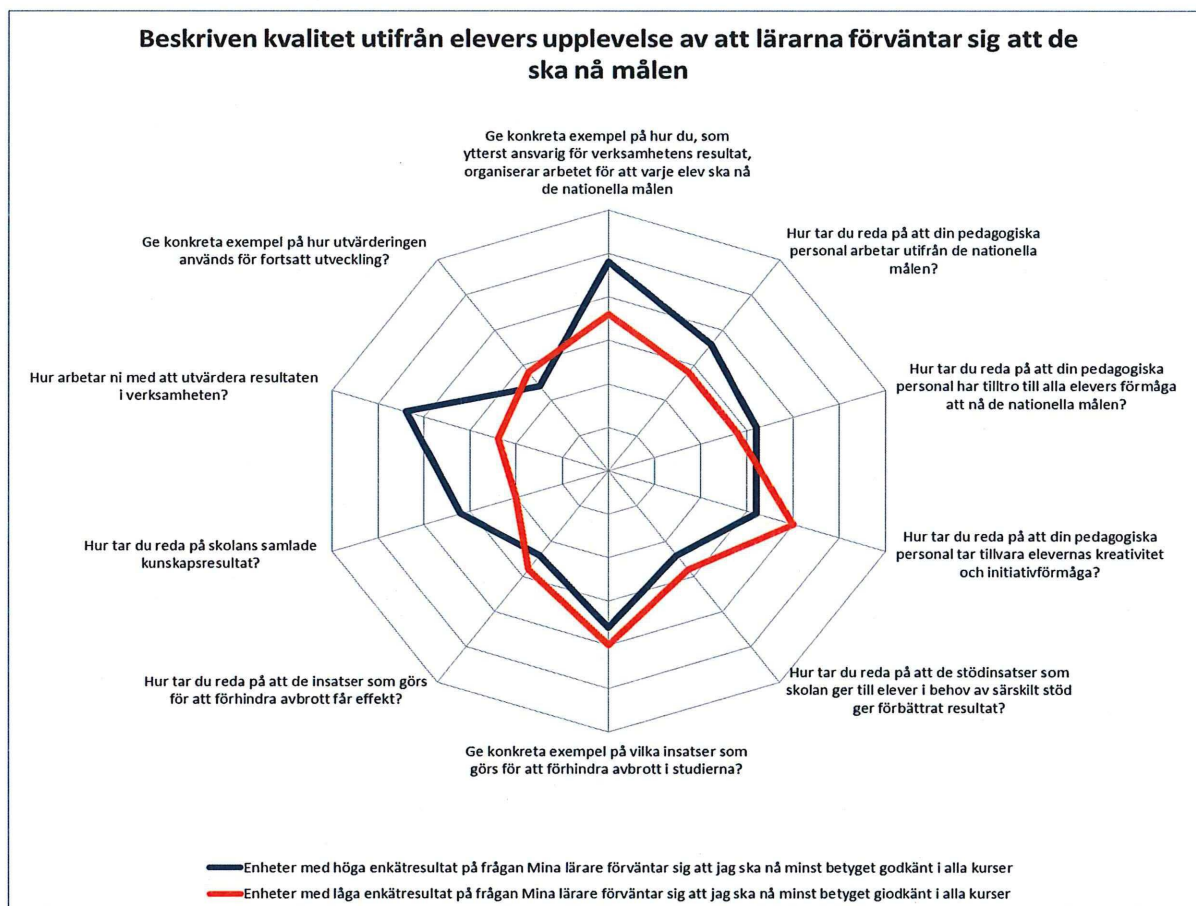
Förväntan att nå målen

Med utgångspunkt i elevernas enkätresultat för hur de upplever lärarnas förväntningar har en jämförelse gjorts av hur rektorerna i skolorna med högst och lägst enkätresultat beskriver det systematiska kvalitetsarbetet. De största skillnaderna kan ses när det handlar om hur rektor tar reda på skolans samlade kunskapsresultat och hur skolan arbetar för att utvärdera resultaten i verksamheten. Rektorerna i de skolor med högst elevenkätresultat för lärares förväntningar beskriver också tydligare och mer konkret hur man organiserar arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen och hur man som rektor tar reda på att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

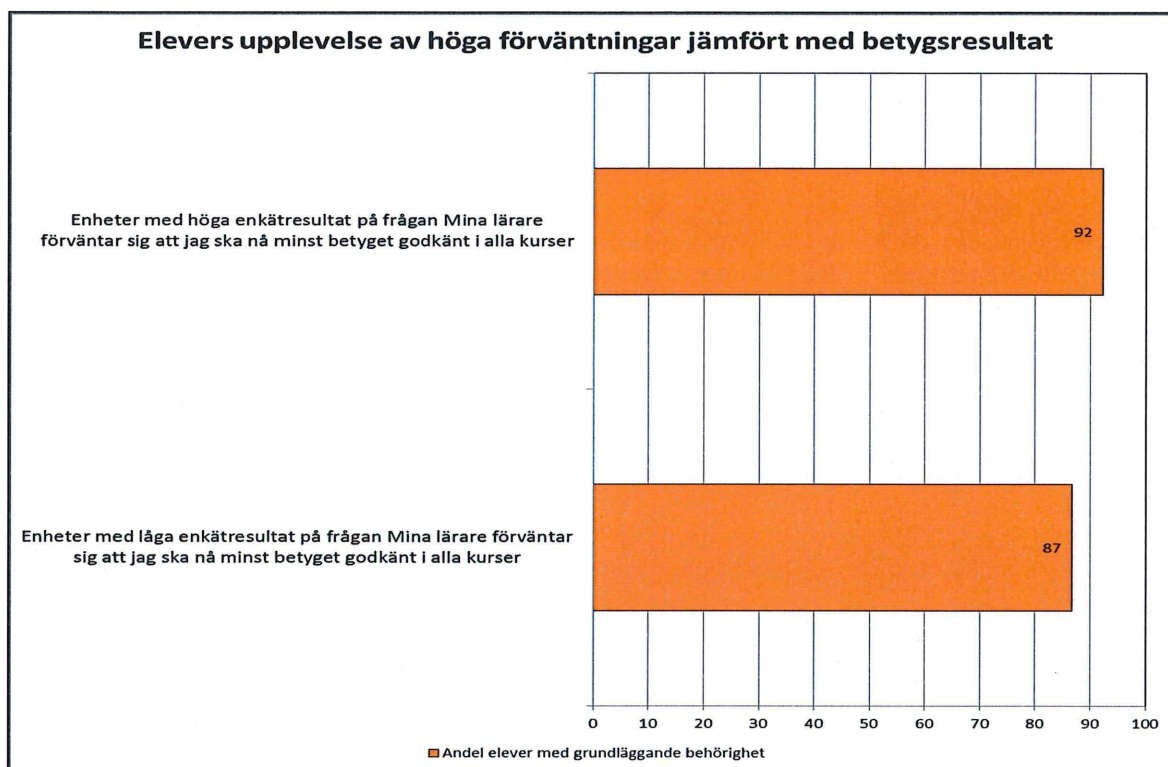
I de skolor som får lägst enkätresultat när det gäller lärarnas förväntningar beskriver rektor mer konkret hur man arbetar med stödinsatser och hur man förhindrar avbrott. Utifrån detta

kan vi urskilja att arbetet med att främja en kultur med fokus på kunskapsresultat, där rektor organiserar arbetet utifrån nationella mål och använder samlade resultat och uppföljning för att utveckla verksamheten, i större grad förstärker elevernas upplevelse av höga förväntningar än en skola som arbetar mer åtgärdande med insatser.

Det finns även ett samband mellan elevernas upplevelse av höga förväntningar och betygsresultat. De skolor som har högst enkätresultat på frågan *mina lärare förväntar sig att jag ska nå minst betyget godkänt i alla kurser* har fem procent högre andel elever med grundläggande behörighet jämfört med de skolor som har lägst enkätresultat. Jämförelsen avser dock inte samma elevkull; då de som svarar på enkäten går i årskurs 2 medan betygsresultaten gäller avgångseleverna i samma skolor.

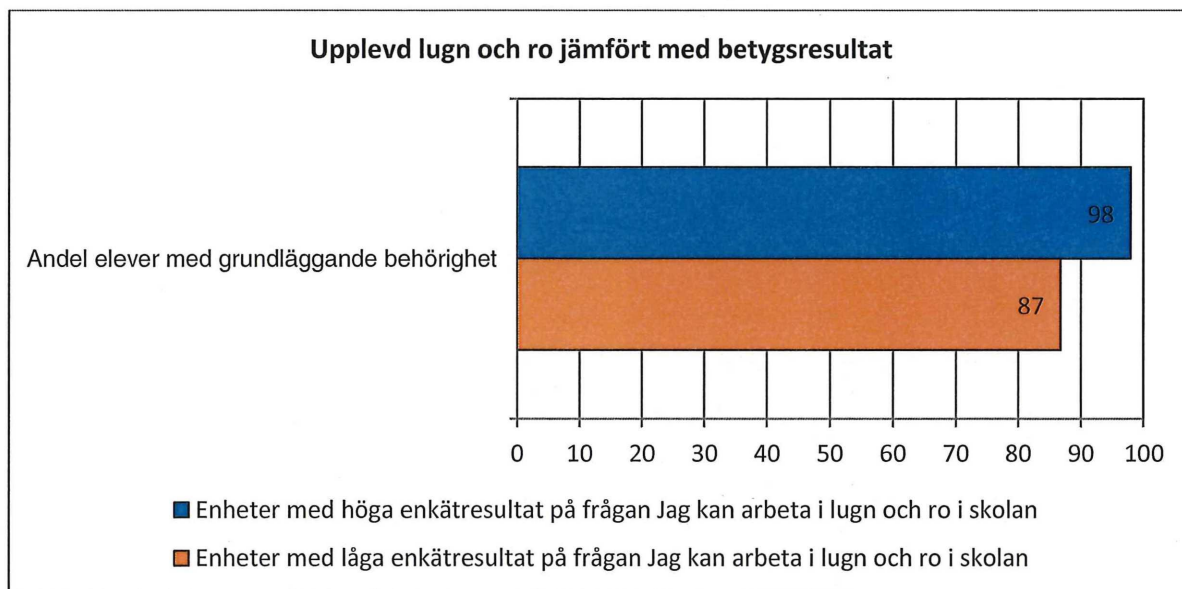

Jämförelser mellan olika program visar att 89 procent på studieförberedande och 84 procent på yrkesförberedande program upplever att lärarna förväntar sig att de ska nå minst godkänt i samtliga kurser. Skillnaden mellan kvinnors och mäns upplevelse är marginell, 90 procent för kvinnorna och 89 procent för männen. Mer än 10 procent av samtliga elever upplever inte att lärarna har förväntningar på att de ska nå godkänt i samtliga kurser.

84 procent av kvinnorna och 78 procent av männen uppger att de vet vad som krävs för att nå målen i de olika kurserna. För elever på studieförberedande program respektive yrkesförberedande program är andelen för samma fråga 82 respektive 78 procent. Noterbart är att ungefär 20 procent av samtliga elever upplever att de inte vet vad som krävs för att nå målen.

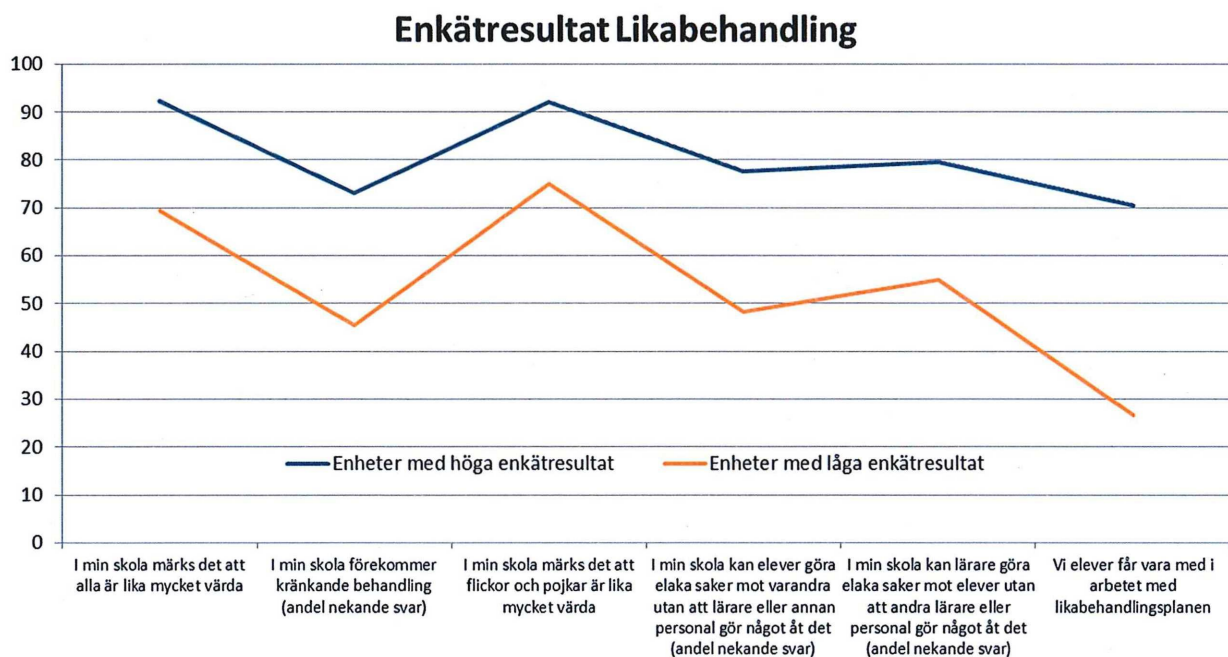
Betygsresultat och upplevelse av lugn och ro

I de skolor där eleverna i högst utsträckning upplever lugn och ro når nästan samtliga elever, 98 procent, grundläggande behörighet. I de skolor där eleverna i lägst utsträckning upplever lugn och ro når 87 procent grundläggande behörighet, en skillnad på 11 procentenheter.

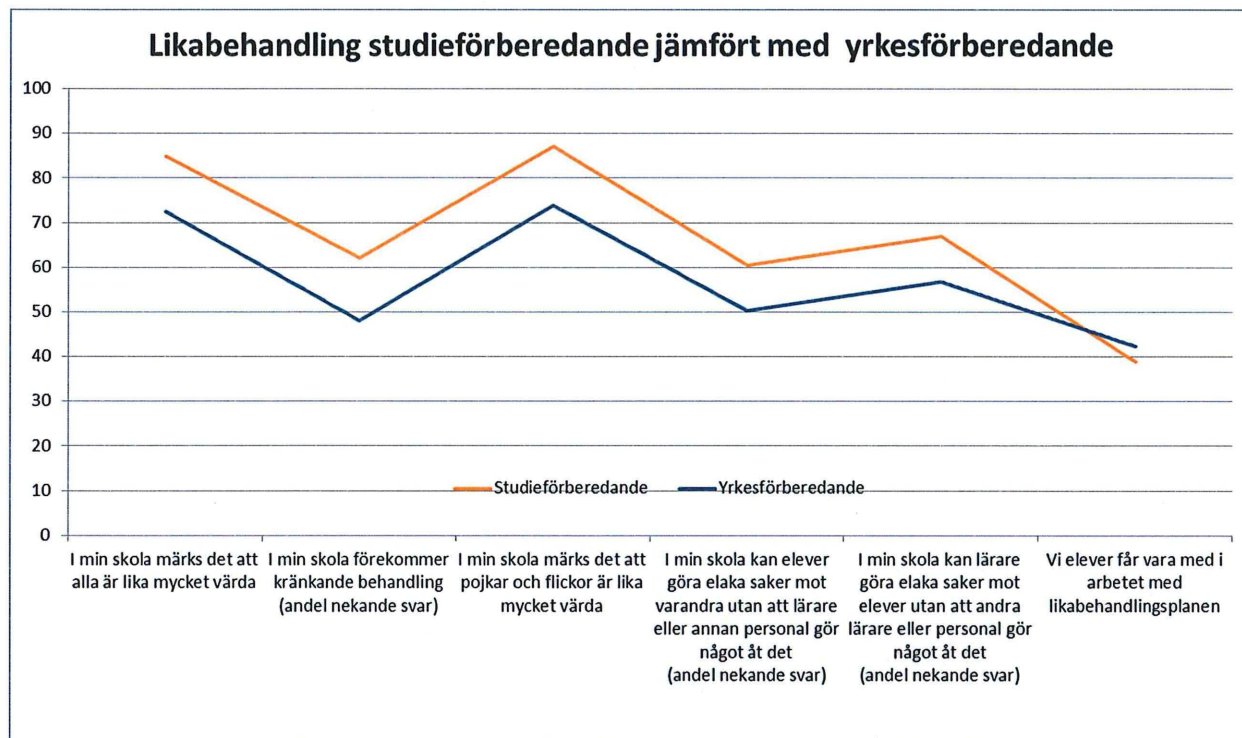

Arbete för likabehandling och mot kränkande behandling

Enkätfrågorna som rör likabehandling visar att enheter med högst enkätresultat har en något jämnare linje, det vill säga en något jämnare kvalitet, än enheter med lägst resultat. Den största skillnaden mellan de två grupperna kan ses för frågan om eleverna får vara med i arbetet med likabehandlingsplanen. Denna fråga har därför valts ut och berörs separat.

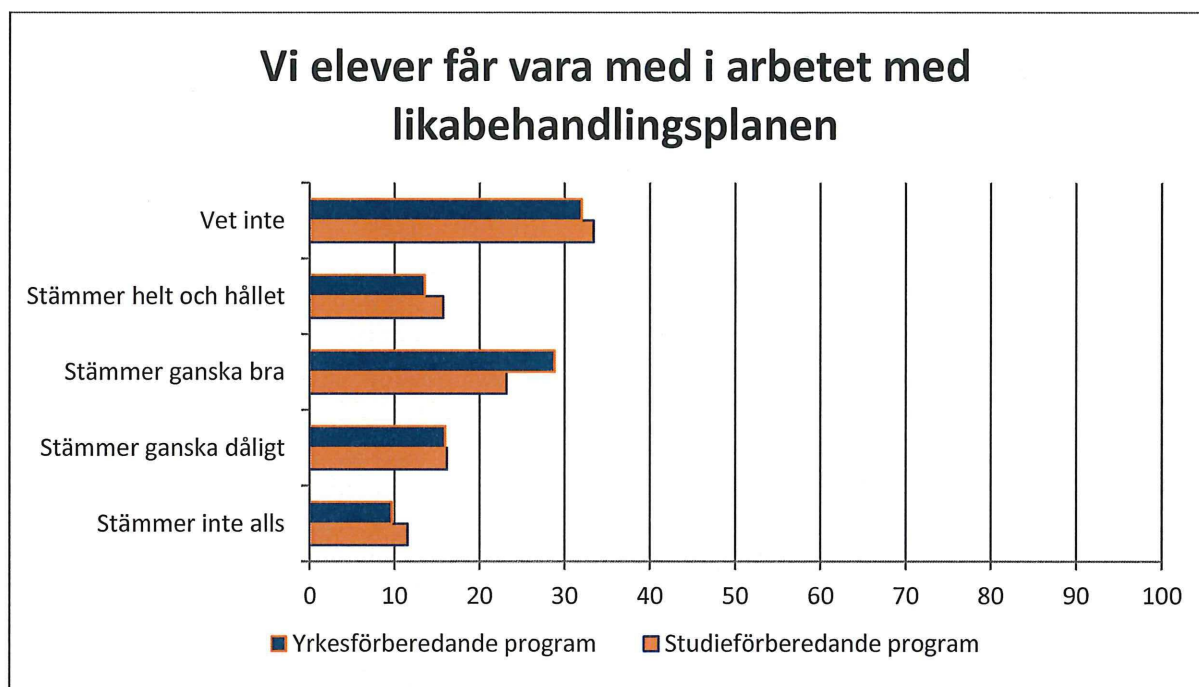
Elever på studieförberedande program har i allmänhet högre andel positiva svar än de på yrkesprogrammen, förutom när det gäller frågan om eleverna får vara med i arbetet med likabehandlingsplanen. I likhet med enkätresultaten för systematiskt kvalitetsarbete är svaren från eleverna inom vuxenutbildningen omvänt, eleverna på yrkesutbildningar har genomgående mer positiva svar.

Deltagande i arbetet med skolans likabehandlingsplan

Den frågeställning där andelen positiva svar är lägst av alla enkätfrågorna är den som handlar om huruvida eleverna får vara med i arbete med likabehandlingsplanen. De positiva svaren är lägst oberoende av vilka jämförelsefaktorer som väljs. Oavsett högst eller lägst enkätresultat beskriver rektorerna som har en hög andel elever med grundläggande behörighet i sina verksamhetsredogörelser att eleverna i relativt hög grad medverkat i arbetet.

Kännedomen hos eleverna om likabehandlingsplanen är låg. En tredjedel av eleverna uppger att de inte vet om de får vara med i arbetet med likabehandlingsplanen. 27 procent svarar negativt och 41 procent svarar positivt.

Resultat gymnasieskolor

Enligt Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens uppdragsplan gäller följande:

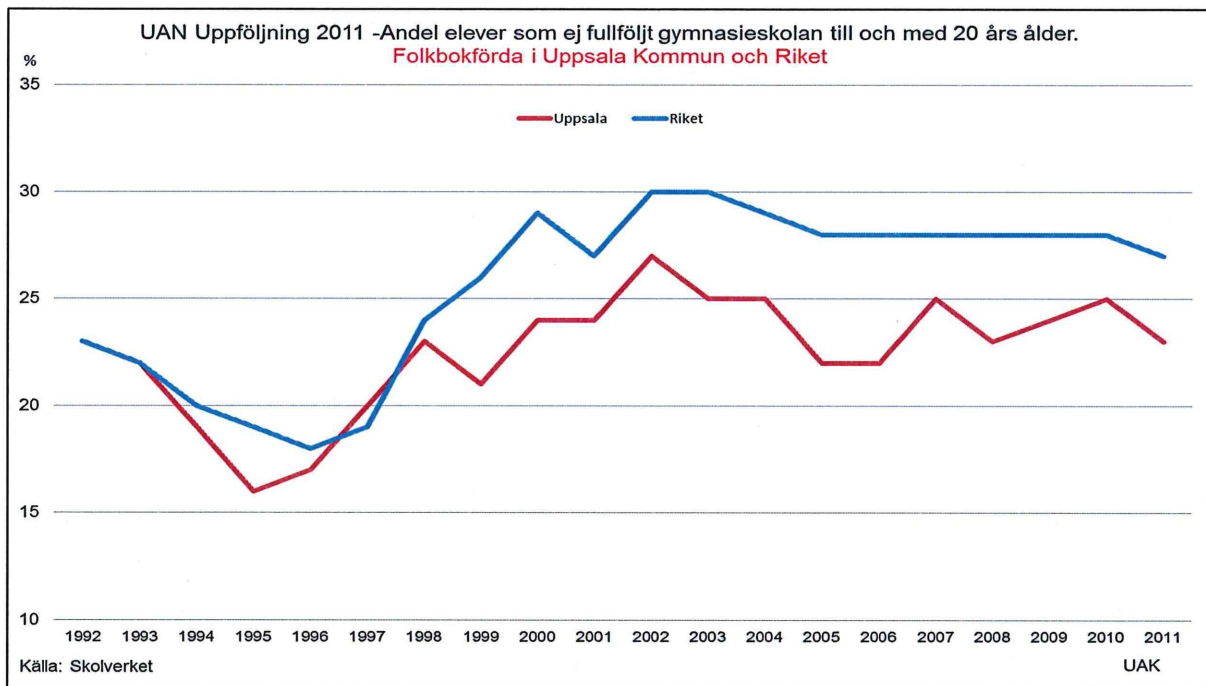
- Uppsala kommun ska 2014 tillhöra den bästa fjärdedelen av landets skolkommuner, med avseende på skolresultat
- Andelen 20-åringar med gymnasieexamen ska vara minst 90 procent
- Pojkarnas resultat i gymnasieskolan ska öka så att skillnaden minskar mellan flickor och pojkar

En jämförelse mellan Uppsala och riket 2011 visar att 73 procent av Uppsalaeleverna och 76 procent av rikets elever fullföljt gymnasieskolan efter 4 år. Av dessa hade 88 respektive 87 procent grundläggande behörighet till högskola. 64 procent av Uppsalaeleverna hade godkänt betyg i samtliga ämnen.

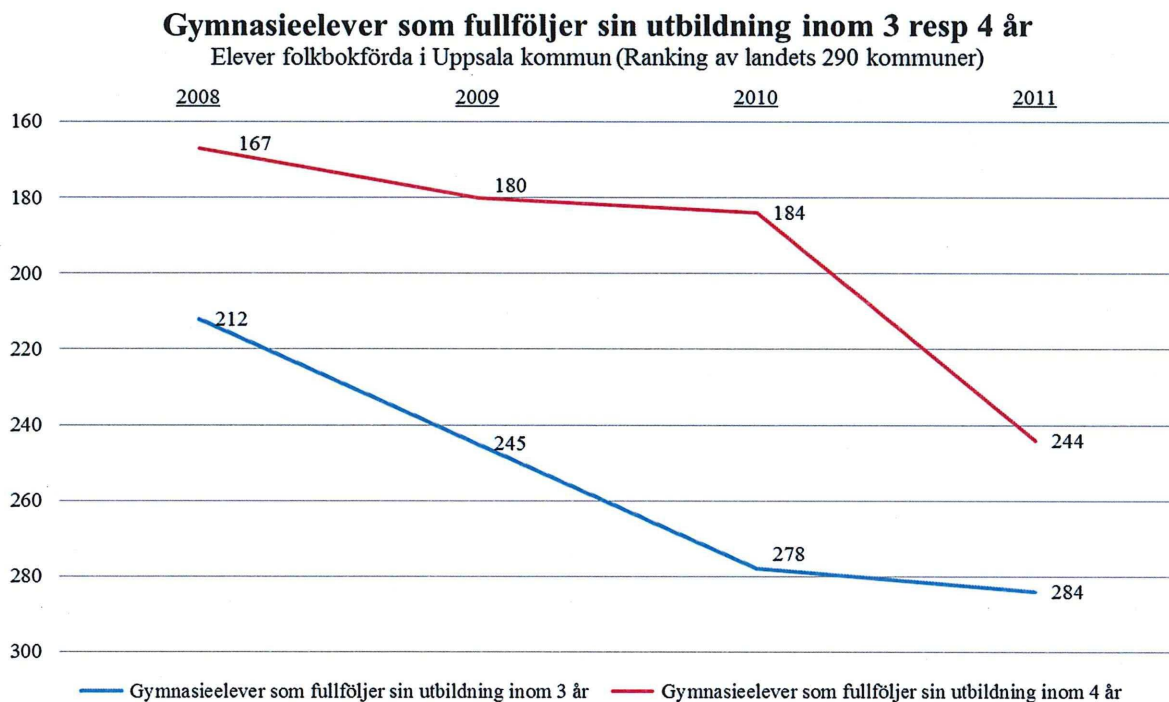
Av elever med grundläggande behörighet är andelen kvinnor 3,6 procentenheter högre på studieförberedande program och 10,9 procentenheter högre på yrkesförberedande program.

Fördelat på 47 stadsdelar har de 11 stadsdelar med högst resultat mellan 96,5 och 100 procent elever som har grundläggande behörighet till högre studier. Av dessa har 8 stadsdelar 100 procent behöriga. 25 stadsdelar har resultat på mellan 80 och 94 procent elever med grundläggande behörighet. I de 11 stadsdelarna med lägst behörighet ligger resultatet på mellan 59,5 och 77 procent.

När det gäller andelen 20-åringar med fullföljd utbildning uppvisar Uppsala positiva resultat jämfört med riket även om det är långt till nämndens mål för 2016.

I en jämförelse med landets 290 kommuner ligger Uppsala lågt avseende elever som fullföljer utbildning inom 3 respektive 4 år.

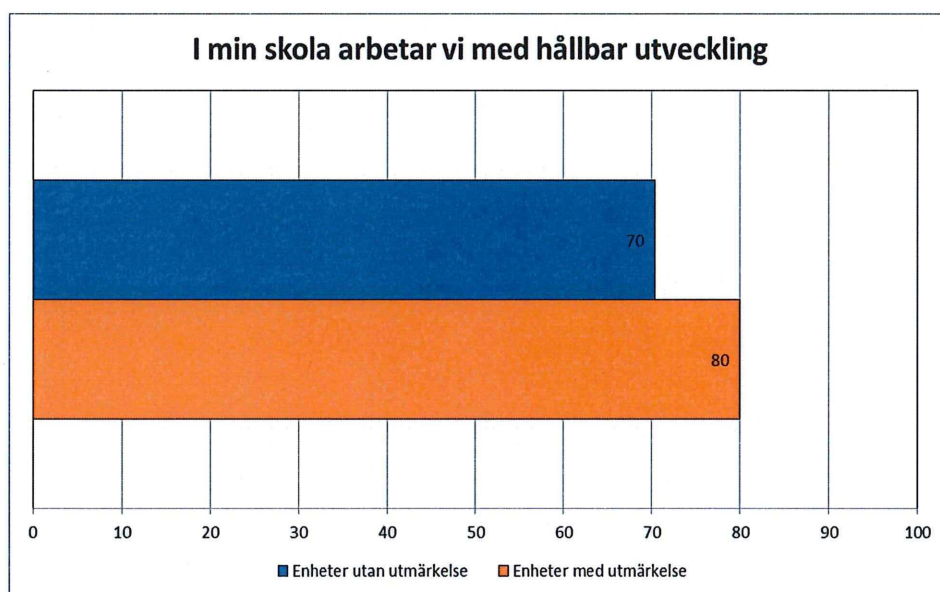
Genom åren har ofta jämförelser gjorts mellan Lunds och Uppsala kommuner, då dessa kommuner har en likartad struktur med en stor offentlig arbetsmarknad med stora universitet med många studerande. En jämförelse visar att Lund har en betydligt högre andel med fullföljd gymnasieutbildning och en högre genomsnittlig betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, medan Uppsala har högre andel direktövergångar till högskola. Det är ungefär lika stor andel som är behöriga till högskola och lika många som är etablerade på arbetsmarknaden efter två år.

Kunskap om arbetslivet

I nämndens uppdragsplan för 2012 anges målet att alla elever ska få kunskap om arbetslivets behov, möjligheter och krav. På frågan om jag får kunskap om arbetslivet via skolan svarar 52 procent av eleverna på studieförberedande program och 82 procent på yrkesförberedande program positivt på frågan. Att fler elever på yrkesförberedande program svarar positivt hänger naturligt samman med att de eleverna har arbetsplatsförlagt lärande (APL) i sin utbildning och att de därigenom får en direktkontakt med arbetslivet. Det är 18 procent av eleverna på yrkesförberedande och hela 48 procent av eleverna på studieförberedande program som svarar att de anser sig i liten eller ingen grad få kunskap om arbetslivet via skolan.

Hållbar utveckling

En jämförelse mellan skolor som har respektive inte har utmärkelsen Skola för hållbar utveckling och elevsvaren för om de arbetar med hållbar utveckling visar att enheterna med utmärkelsen i högre grad arbetar med hållbar utveckling än enheterna utan utmärkelse. Resultatet visar att nämndens uppdrag om att alla elever i Uppsalas gymnasieskolor ska ges kunskap om perspektiven om en hållbar utveckling ger genomslag. När uppdraget gavs första gången 2009 var begreppet generellt mindre känt bland både elever och lärare.

Förbättringsområden

De resultat som redovisas här visar att behov av förbättringar finns inom följande områden.

- Lusten att lära behöver öka
- Skillnader mellan högskoleförberedande och yrkesprogram behöver minska
- Skillnader mellan kvinnor och män behöver minska
- Arbetet med likabehandling och delaktighet behöver intensifieras
- Genomströmning i gymnasieskolan på både tre och fyra år behöver öka
- Arbetslivskunskap inom gymnasieskolan behöver öka, inte minst på studieförberedande program
- Resultaten för yrkesprogrammen behöver förbättras.

Resultat och analys – vuxenutbildning

Jämförelser

Övriga pedagogiska verksamheter har gjort jämförelser mellan kvartiler – de med högst respektive lägst resultat i bedömningarna. När det gäller vuxenutbildningen går detta inte att göra eftersom det är få enheter som ingår. I stället redovisas ett antal resultat för den totala vuxenutbildningen, med utgångspunkt i elevenkäterna. Det är först när den enskilda enhetens resultat jämförs med resultaten för helheten som varje enhets utvecklingsområden klarläggs. I vissa fall har dock resultaten av enkäterna delats upp i en grupp med de mest positiva svaren och en grupp med de mest negativa svaren.

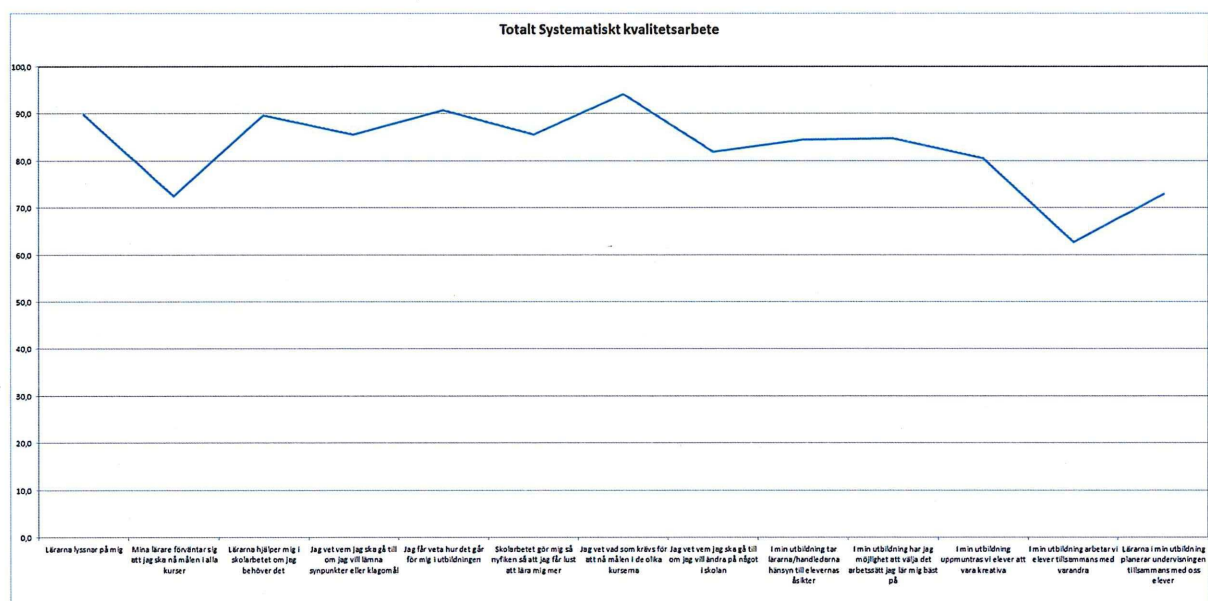
När det gäller verksamhetsredogörelserna har vi valt att inte ta hänsyn till dessa i rapporten. De har använts i återkopplingsdialoger med respektive utbildningsanordnare.

Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning

Systematiskt kvalitetsarbete

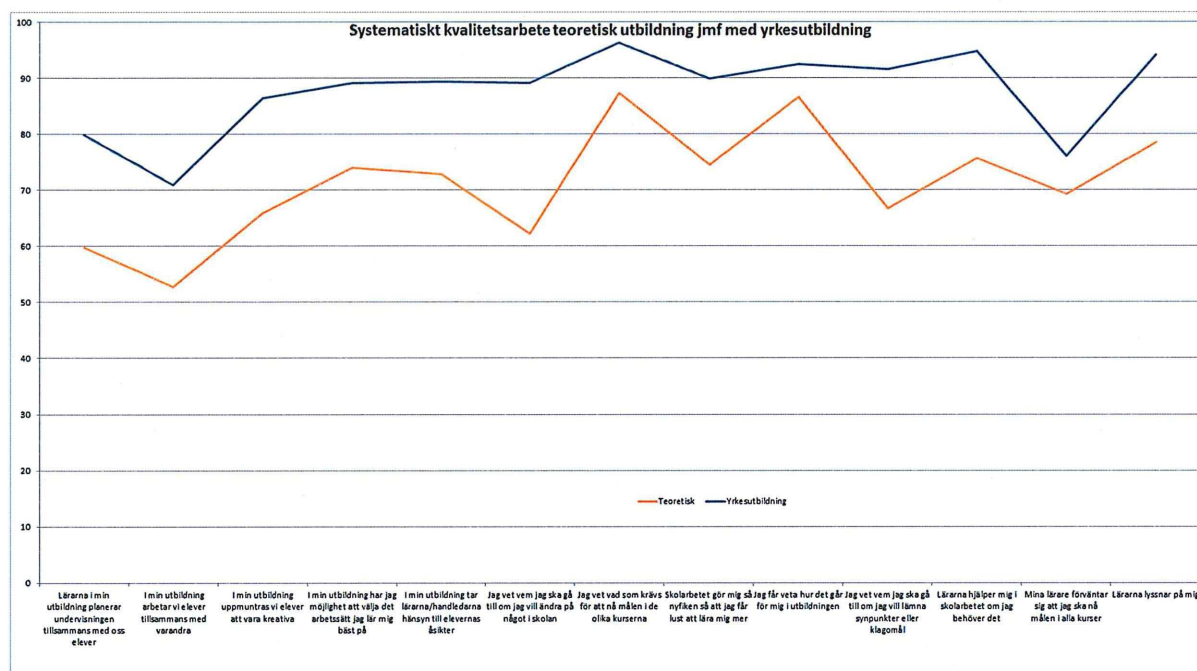
Analysen bygger på de svar som kommit in via elevenkäten. Här inkluderas all vuxenutbildning, grundläggande, gymnasial – teoretisk och yrkesutbildning – samt Sfi. Av analysen framgår att samtliga utbildningsanordnare bör arbeta med att tydliggöra förväntningarna på att de studerande ska nå målen för utbildningen, att lära dem att arbeta tillsammans och att planera utbildningen tillsammans med dem. Forskning visar att insatser på dessa områden leder till att fler studerande får högre betyg.

Det är positivt att de studerande i hög grad upplever att lärarna lyssnar på dem, att de får veta hur det går för dem i utbildningen och att de vet vilka mål de ska uppnå i kurserna. Att lärarna lyssnar på de studerande borde indikera att planering av undervisning sker tillsammans med dem och det är möjligt att de studerande som läser på distans i lägre grad upplever att de får vara med och planera undervisningen.

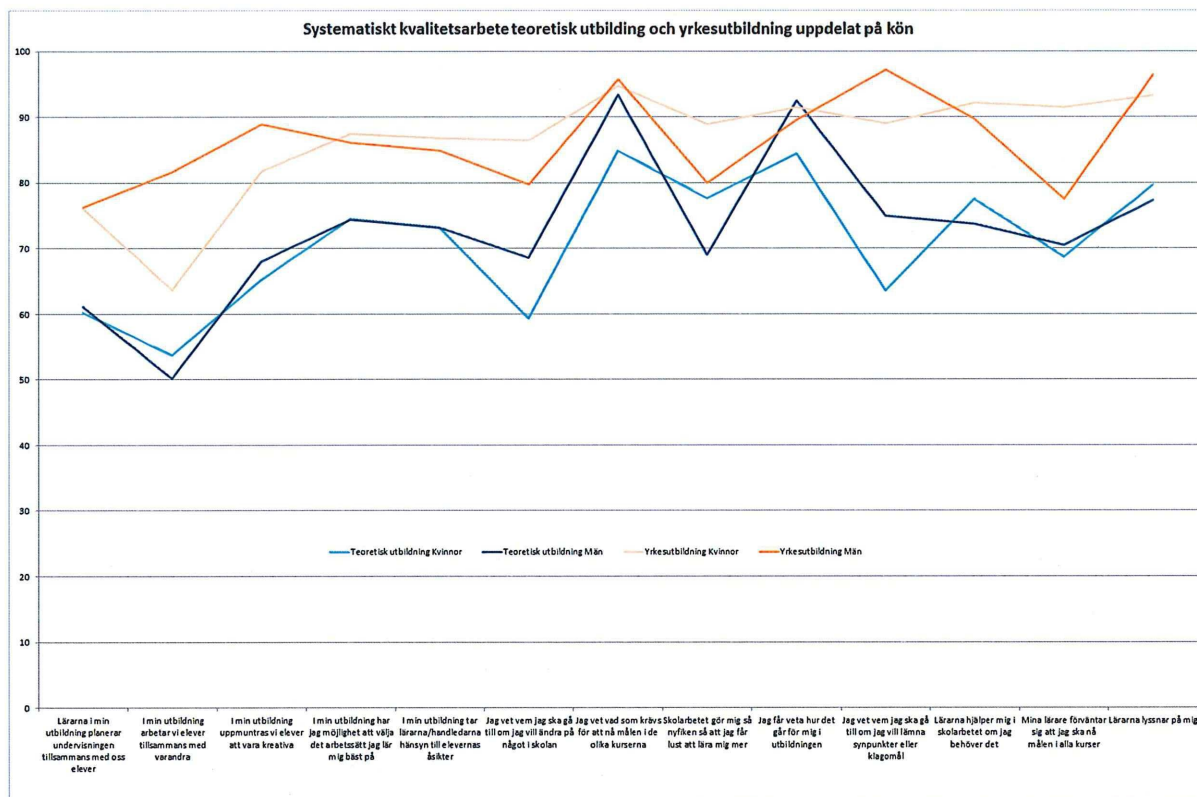
Jämfört med gymnasieskolan ligger lusten att lära betydligt högre inom vuxenutbildningen. Detta beror förmodligen på att valet till vuxenutbildningen ofta är av positiv natur, det vill säga de studerande har valt att ägna sig åt studier för att förbättra sin ställning i förhållande till arbetsmarknaden.

I en jämförelse, avseende systematiskt kvalitetsarbete, mellan teoretiska utbildningar och yrkesutbildningar konstateras att de som studerar i yrkesutbildningar är mer positiva än de som studerar i teoretiska utbildningar. Yrkesutbildningarna har en mer tydlig inriktning mot ett yrke och grupperna är relativt små vilket innebär en närhet till handledare/lärare. I de teoretiska utbildningarna läser vissa studerande på distans vilket försvårar möjligheten för dem att jobba tillsammans, för lärarna att planera verksamheten tillsammans med de studerande och för de studerande att veta vem man ska gå till om man vill ändra på något i skolan.

Vid jämförelse med gymnasieskolan visar det sig att de studieförberedande utbildningarna har betydligt nöjdare elever än de yrkesförberedande utbildningarna.

Av jämförelsen kan utläsas att det förefaller vanligare i yrkesutbildning att läraren planerar sin undervisning i samverkan med de studerande, att det är vanligare inom yrkesutbildningar att eleverna samarbetar med varandra kring studierna, att det är vanligare i yrkesutbildningar att utbildningen anpassas efter individens behov av arbetssätt, att jämfört med teoretiska utbildningar upplever elever inom yrkesutbildningar oftare att hänsyn tas till elevernas åsikter och att elevernas upplevelse av att läraren lyssnar på dem är starkare inom yrkesutbildning än inom teoretisk utbildning.

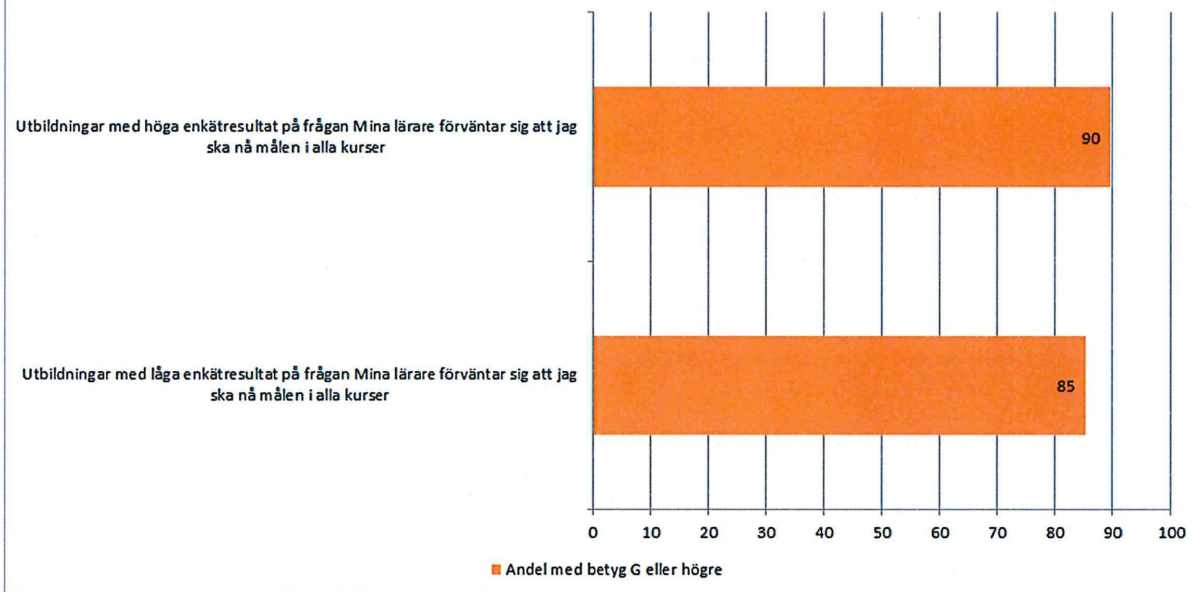

Lusten att lära är lägst för män i teoretiska studier. Kvinnor i teoretiska studier är den största gruppen som inte vet vart de ska vända sig om de vill ändra på något i skolan eller uttrycka synpunkter eller klaga på något, vilket kan påverkas av att fler kvinnor än män läser på distans. Kvinnor inom yrkesutbildning upplever oftare att lärarna förväntar sig att de ska nå målen i kurserna än övriga grupper. Män inom yrkesutbildningar uppfattar det som vanligare att man samarbetar än vad kvinnor i samma grupp upplever. Dessa resultat kommer att analyseras djupare, i samverkan med utbildningsanordnarna.

Förväntan att eleverna ska nå målen

I en jämförelse av elevernas i enkätsvar för frågan om lärarna förväntar sig att de ska nå målen och betygsresultat visar sig att i enheter med flest positiva svar är också betygsnivån något högre, vilket understryker slutsatsen att ju tydligare det är att lärarna har höga förväntningar på sina elever desto bättre lyckas eleverna i sina studier.

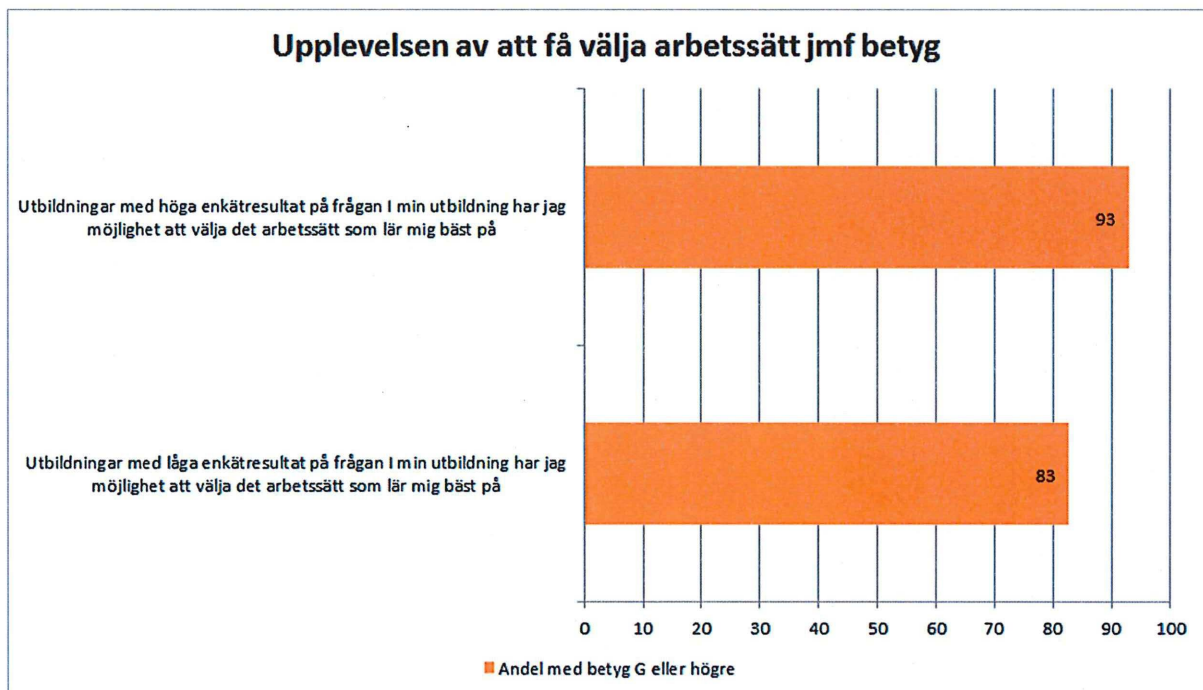
Elevers upplevelse av förväntningar jmf betygsresultat

Elevernas delaktighet i studierna

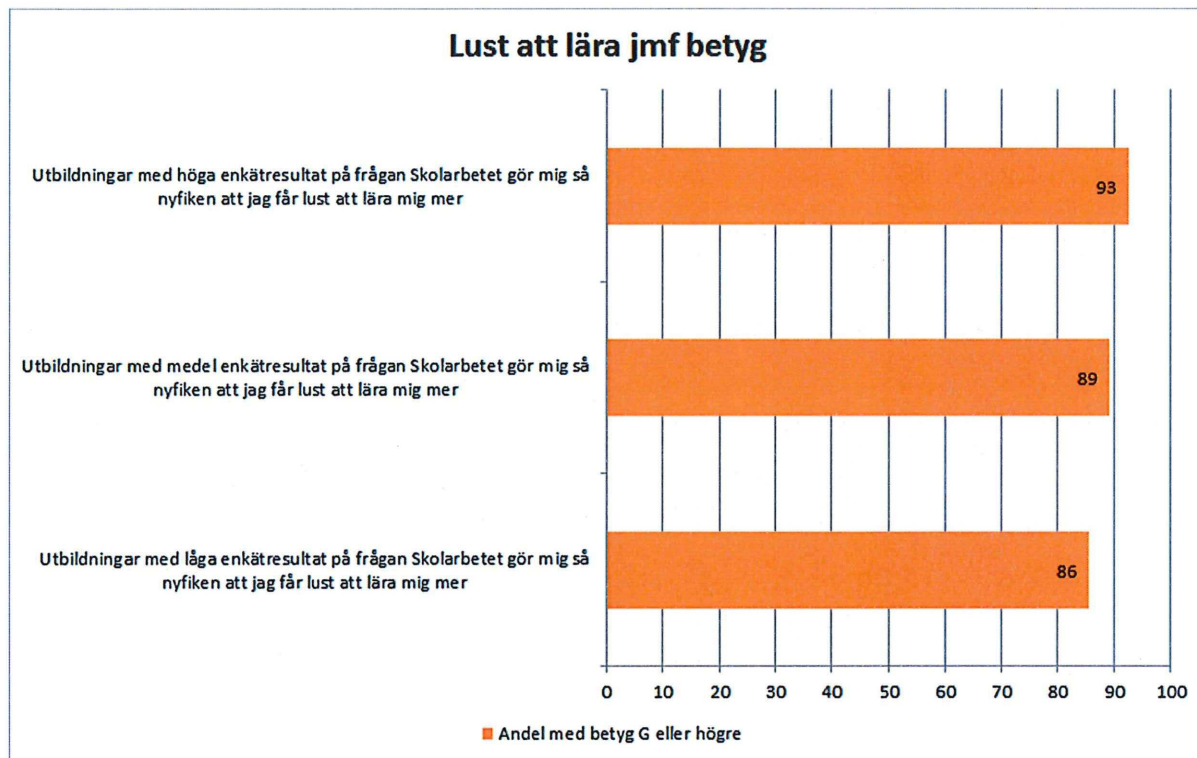
I en jämförelse mellan enkätresultaten för möjligheten att få välja arbetssätt och betygsresultat är det tydligt att delaktighet avseende arbetssätt påverkar vilka betyg man får positivt. De utbildningar som har höga enkätsvar på frågan om man i utbildningen har möjlighet att välja det arbetssätt som man lär mig bäst på har också fler elever betyget G eller högre. Jämfört med den grupp utbildningar där enkätresultaten är låga är det tio procentenheter som har lägre betyg. Det betyder att det är av största vikt att hänsyn tas till de studerandes lärtilar för att de ska ges möjlighet att få höga betyg.

Upplevelsen av att få välja arbetssätt jmf betyg

Hur påverkas betygen av elevernas lust att lära?

I jämförelse av enkätresultaten för lust att lära och betyg har utbildningarna delats in i tre delar – höga enkätresultat, medel enkätresultat och låga enkätresultat. Det visar sig tydligt att ju högre lusten att lära är desto högre betyg när de studerande.

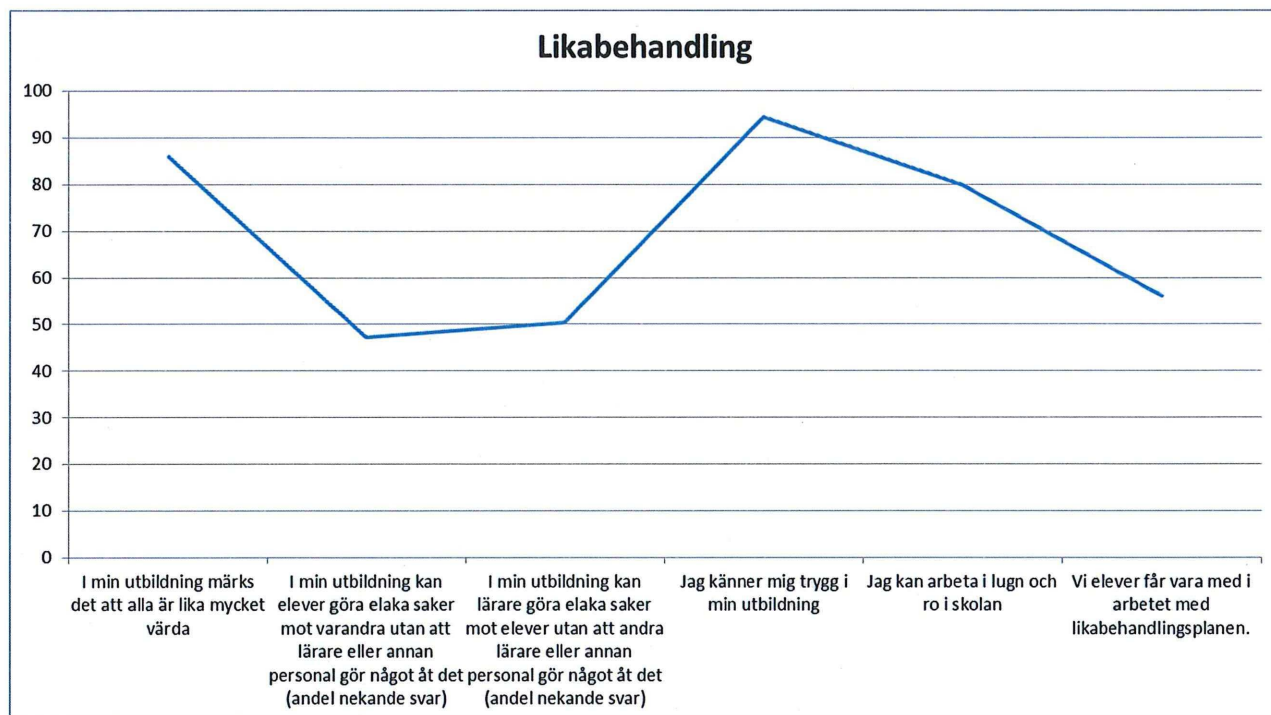

Lusten att lära är hög i förskolan men sjunker med ålder i grundskolan. Under gymnasietiden ökar så lusten att lära och även i vuxenutbildningen ligger den högt. De som går i gymnasieskolan eller deltar i vuxenutbildning har oftast valt inriktning eller ämne, vilket borde innebära att lusten att lära ökar, eftersom man vanligtvis väljer utifrån de intressen man har och de ämnen man har goda resultat i.

Likabehandling

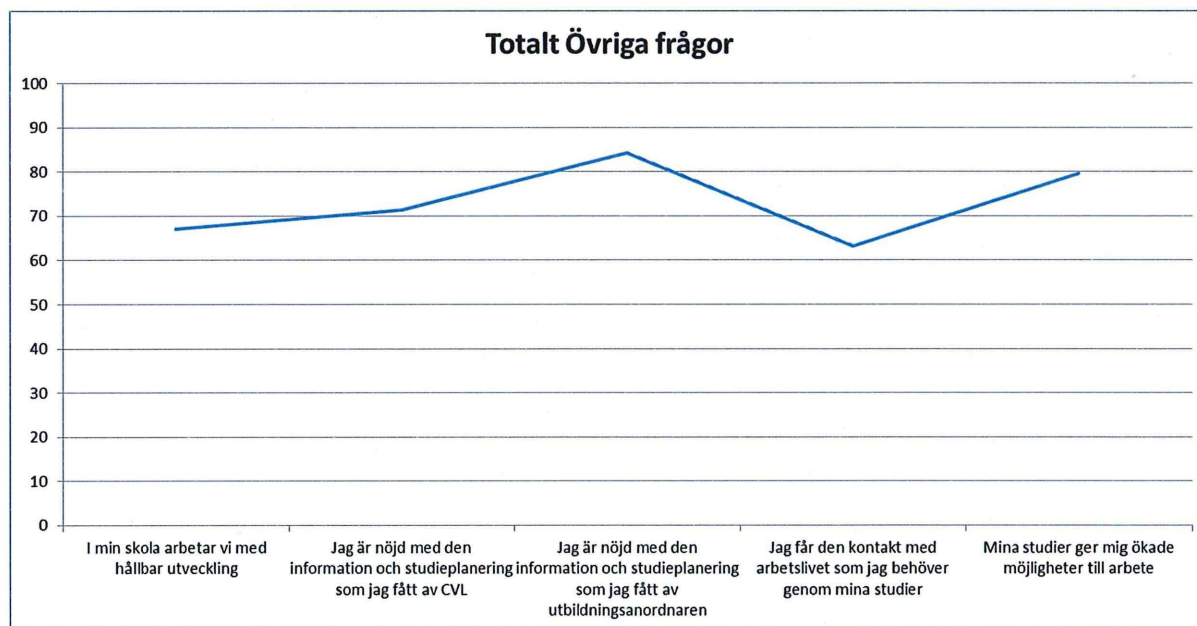
De flesta studerande känner sig trygga i sina studier. Bland sfi-studerande är andelen trygga något större bland dem som läser på grundläggande eller gymnasial nivå.

Trots att de studerande känner sig trygga anser dock ett antal studerande att elever kan göra elaka saker mot varandra utan att lärare ingriper eller att lärare kan göra elaka saker mot elever utan att lärare ingriper. Detsamma gäller för de sfi-studerande. Detta bör föranleda de ansvariga för utbildningsanordnarna att göra en djupare analys av detta område.

Frågor som endast ställts till vuxenutbildningen

Förutom de frågor som ställts till samtliga elever i pedagogisk verksamhet har de studerande i vuxenutbildningen fått besvara ett antal frågor som bara berör vuxenutbildningen.

Påståendet *i min skola arbetar vi med hållbar utveckling* besvaras positivt av knappt 70 procent av de studerande. Det är tydligt att begreppet är känt av en stor del av de studerande. De som studerar på distans borde ha svårare att besvara denna fråga.

Frågan om hur nöjd man är med informationen från Centrum för vuxnas lärande, CVL (eller motsvarande organisation) kommer att utgå, eftersom den viktigaste informationen ska ges

hos utbildningsanordnaren. Drygt 80 procent av de studerande är nöjda med den information de fått hos utbildningsanordnaren.

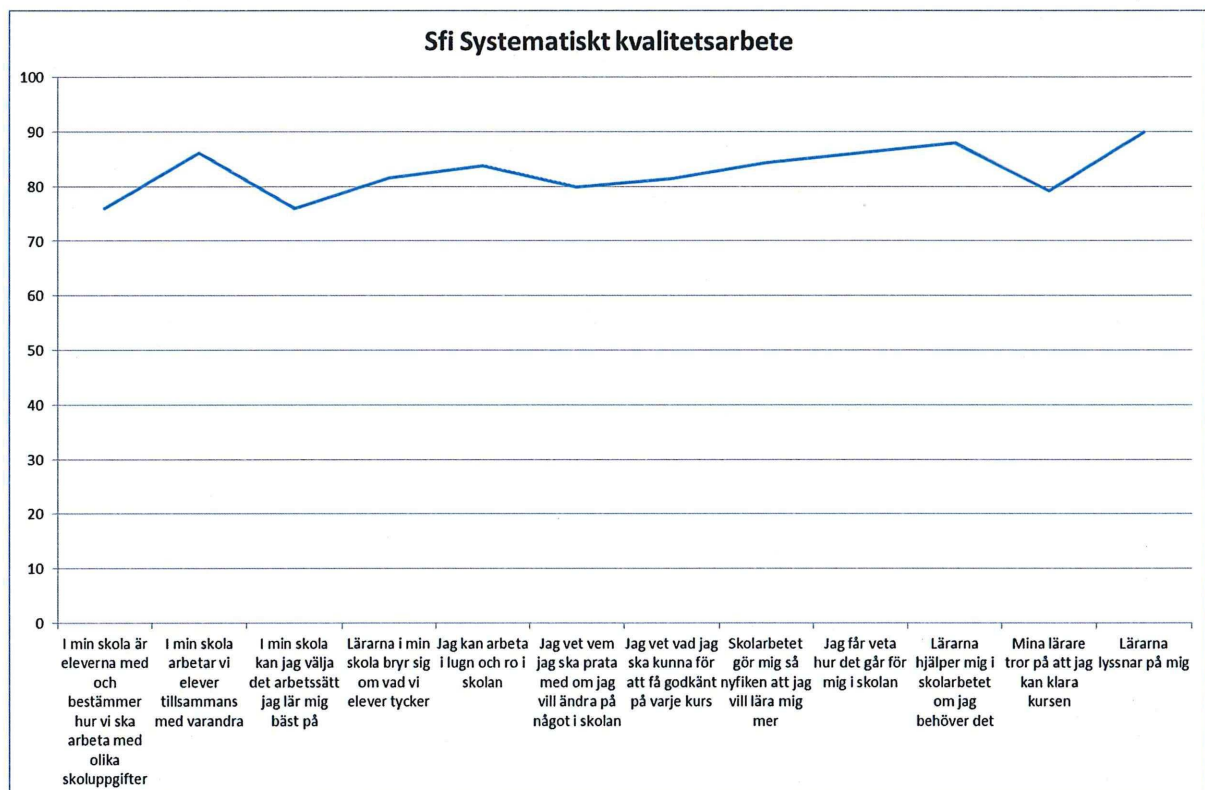
När det gäller möjligheten att få kontakt med arbetslivet genom sina studier är det drygt 60 procent som anser att de får den kontakten. Eftersom denna fråga ställs till samtliga är det rimligt att anta att de studerande som går ett yrkesprogram är betydligt mer positiva än de som läser en teoretisk utbildning.

Att det är 20 procent som inte anser att studierna ger ökade möjligheter till arbete är bekymmersamt, eftersom studier handlar om att skaffa sig ökad kompetens, vilket bör leda till att man blir mer attraktiv på arbetsmarknaden.

Utbildning i svenska för invandrare

Systematiskt kvalitetsarbete

Resultaten för studerande inom utbildning i svenska för invandrare (sfi) ser ut som följer:

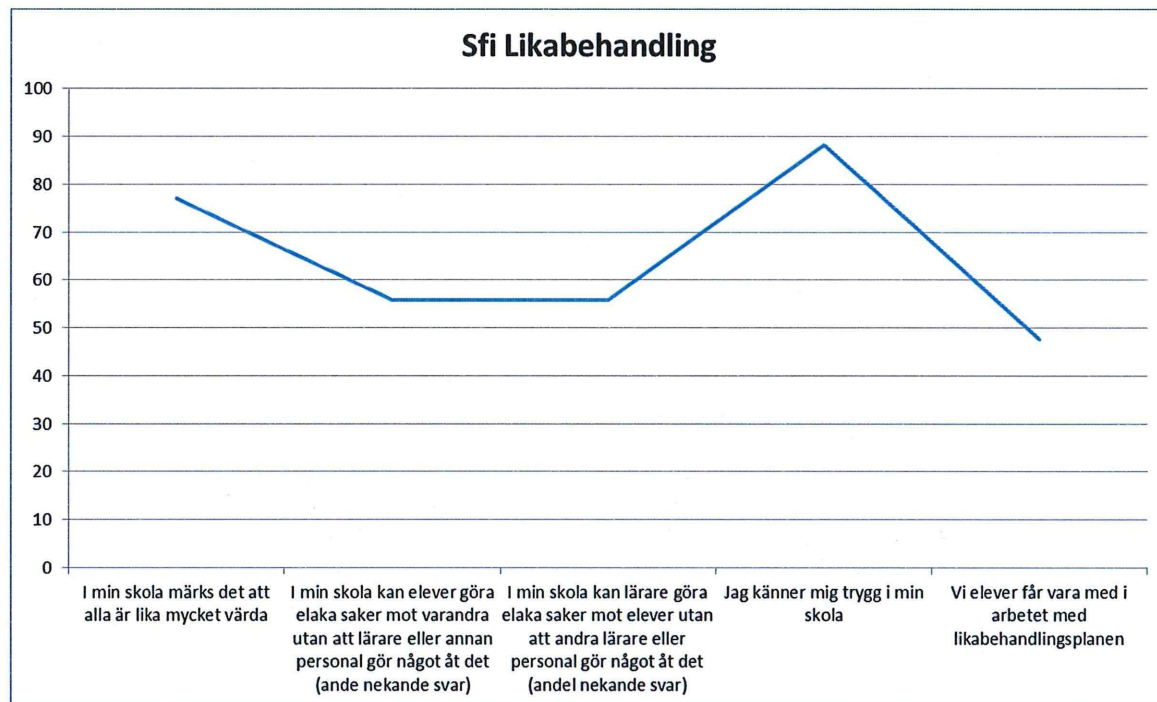
Av intresse är att notera att fler studerande inom sfi anser att de arbetar tillsammans jämfört med studerande inom grundläggande och gymnasial utbildning.

Fler studerande inom sfi, jämfört med grundläggande och gymnasial utbildning, anser att lärarna tror på att de studerande kommer att klara kursen.

Såväl en stor del av de sfi-studerande som de studerande på grundläggande och gymnasial nivå anser att de får den hjälp de behöver av sina lärare.

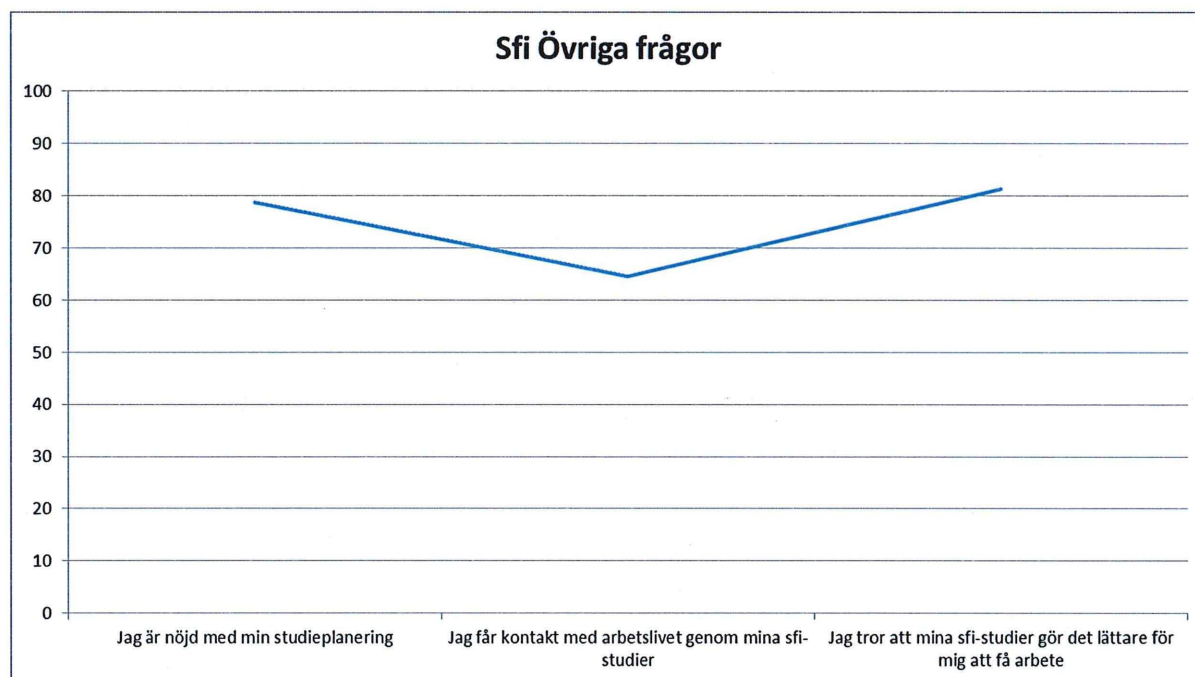
Likabehandling

Upplevelsen av arbetet för likabehandling och mot kränkande behandling för sfi-studerande och studerande på grundläggande och gymnasial nivå är påfallande lika. Båda grupperna känner sig trygga i utbildningen och båda grupperna redovisar ett lågt deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen.

Övriga frågor

Liksom för grundläggande och gymnasial nivå har övriga frågor ställts till de studerande inom sfi.

Dryga 80 procent anser att deras chanser att komma ut i arbetslivet ökar genom studierna. Däremot är det färre som anser att de får den kontakt med arbetslivet som de behöver, genom studierna. Det är dock möjligt att det återfinns många som enbart läser sfi, utan arbetslivsinriktning i den grupp som svarat negativt på detta påstående.

Att det är cirka 20 procent som inte är nöjda med sin studieplanering bör leda till att utbildningsanordnarna undersöker varför de inte är nöjda.

Resultat vuxenutbildning

Enligt Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens uppdragsplan gäller följande:

- Elevers inflytande och delaktighet i den pedagogiska verksamheten som nämnden ansvarar för är ett prioriterat område
- Förväntningarna på alla elevers resultat ska vara höga
- Ingen elev ska utsättas för mobbning eller annan kränkande särbehandling i skolan
- Samtliga miljöer där utbildning bedrivs på nämndens uppdrag ska upplevas som trygga
- Alla ska ges möjlighet till utbildning och insatser oberoende av ålder, kön, etnisk bakgrund, sexuell läggning, funktionsnedsättning, religion eller annan trosuppfattning
- Nämnden ska erbjuda möjligheter till utbildning i samklang med arbetslivets behov
- Alla elever ska få kunskap om arbetslivets behov, möjligheter och krav

Förbättringsområden, med utgångspunkt i nämndens mål

De resultat som redovisas här visar att behov av förbättringar finns inom följande områden:

- Elevers inflytande och delaktighet i den pedagogiska verksamheten
- Lärarnas förväntningar på de studerandes resultat
- Ingen ska behöva befara att elever kan göra elaka saker mot varandra eller att lärare kan göra elaka saker mot varandra, utan att personal ingriper
- Alla har rätt att känna sig trygga i skolan
- Utbildningsanordnarna måste se till att de studerande får de arbetslivskontakter de behöver